

Med DIS-ordningen fik rederierne mulighed for at ansætte udenlandske søfolk på deres hjemlands betingelser. Samtidig gik danske søfolk over til at få nettoløn i stedet for bruttoløn. Frigast-udvalget foreslår nu, at ordningen med, at søfolkene ikke skal betale skat af nettolønnen, bliver afskaffet. Jamen, det er der da ingen, der vil være med til – at arbejde for en løn svarende til det, man får efter skat, men som man alligevel skal betale skat af. Naturligvis er der ikke det. Men det er også præcis, hvad udvalget kalkulerer med. Så vil søfolkene nok finde sig et arbejde på land i stedet. Dermed vil de få en bruttoløn, de skal betale skat af, og det vil skæppe med en milliard i statskassen. At der så i fremtiden overhovedet ikke vil være danske søfolk på danske skibe, betyder tilsyneladende ikke det mindste for medlemmerne af udvalget.

”Jeg har aldrig kunnet lide det med, at de kalder os *skattefri*”

TEKST: MORTEN EGHOLM ANDERSEN | FOTO: IVAR SVANE OG SVEN THORMOD PETERSEN

Her på de sidste sider af magasinet, plejer vi at have nogle sider om juridiske spørgsmål. Således også denne gang, og da DIS-ordningen er blevet aktuel i og med, at et regeringsnedsat udvalg har foreslået at afskaffe den, har vi valgt at se på denne. En af dem, der har kæmpet med den i mange år, er Henrik Berlau, tidligere formand for Sømændenes Forbund og medlem af Folketinget og i dag med i tænketanken Fair Maritim.

For nogle år siden nedsatte regeringen det såkaldte Frigast-udvalg, der blandt andet skulle se på, om der var penge at spare ved at sanere nogle af de erhvervsstøtteordninger, der findes herhjemme.

Udvalget kom med sin første rapport i februar, og her foreslås det blandt andet at sanere DIS-skatteordningen. Den går – som de fleste læsere af bladet nok ved – kort fortalt går ud på, at man som søfarende under visse betingelser får udbetalt sin løn som nettoløn, altså så er den sat ned, så den svarer til, hvad man ville få efter skat, men at man til gengæld ikke skal betale skat af den. Det betyder, at det ikke er den søfarende, men rederiet, der tjener på skattefritagelsen.

Organisationen Fair Maritim holdt i marts en høring om Tonnageskatten og DIS-ordningen på Christiansborg. En af stifterne af Fair Maritim er Henrik Berlau, der som tidligere formand for Sømændenes Forbund har beskæftiget sig med DIS-ordningen, siden den blev vedtaget i 1988.

Vi har talt med ham om, hvordan han ser på forslaget om at sanere DIS-ordningen.

Som noget af det understreger han, at det er forkert at sige, at søfolk er skattefrie.

"Jeg har aldrig kunnet lide det med, at de kalder os skattefrie. Vi er på nettoløn. Det er noget andet, og at sige, vi er skattefrie, er et rigtig dårligt udtryk", slår han fast og fortsætter med lige så stor bestemthed i stemmen med at sige, at hvis man gennemfører Frigast-udvalgets forslag, som det foreligger i deres rapport, vil det "skade den danske beskæftigelse, der er tilbage i søfarten – officerer på langfart og officerer og menige på færgerne".

Både blandt menige og officerer

Han var med i 1988, da DIS-ordningen blev indført, og forklarer:

"Dengang gik det ad helvede til med søfarten, og derfor ville politikerne hjælpe. Går det dårligt for skibsfarten, går det også dårligt for de søfarende, men hjælpen kom kun til at gavne rederne. Den bestod i, at man indførte Det Internationale Skibsregister, DIS, og som et led heri gav man mulighed for at beskæftige udlændinge på deres hjemlands vilkår. Der var ikke noget nyt i, at udlændinge kunne blive ansat på skibene. Vi har altid haft udlændinge i flåden, men før fik de danske lønninger. Det skulle de ikke have længe, og ræsonnementet da man indførte DIS, var, at så fik de danske søfarende en DIS-skatteordning, som kunne gøre, at de fortsat kunne konkurrere med de udenlandske søfolk".

"Det var noget sludder. Det har vi ikke kunnet. Man gjorde jo også udlændingene skattefrie, og derfor var det lige meget, at man sagde, at man gjorde danskerne skattefrie. De kunne fortsat ikke konkurrere med de andres lave lønninger", fortsætter han.

"Under alle omstændigheder var det en pakkelsønsning, der blev leveret dengang – ansættelse af udenlandske søfolk på deres hjemlands betingelser på den ene side og nettoløn til de danske søfolk på den anden side. Hvis man nu vil fjerne

det, at de danske søfolk får nettoløn, så har man brudt med pakken", slår han fast og uddyber:

"Det kan godt være, det er en god ide at fjerne DIS-skatteordningen, men så skal man fjerne begge dele af pakken – både det med nettoløn til danske søfolk og retten til at beskæftige udenlandske søfolk på deres hjemlands vilkår. Hvis man kun fjerner den ene del, vil det være forkert og som nævnt gøre, at der højst sandsynligt ikke vil være danske søfolk tilbage på danske skibe".

Sådan vil det i hvert fald være blandt de menige, mener han. Og som han siger, har de i Sømændenes Forbund altid kæmpet for officererne også for at sikre deres egen beskæftigelse, og han tvivler på, at det kommer til at se anderledes ud blandt officererne.

"Hvis de lige pludselig bliver dobbelt så dyre, så kan jeg godt forestille mig, der er en række rederier, som i dag bruger danskere, som vil tænke, at det kan vi få billigere et andet sted. Dybest set kigger de jo først og fremmest på certifikaterne. Ikke, at der nødvendigvis skal være danskere, der lige holder øje med det ene og det andet".

Hvem skal så sejle skibene?

Tilsyneladende har udvalget bag forslaget taget med i deres betragtninger, at det vil betyde, at der ikke vil være danske søfolk tilbage. I begrundelsen for forslaget skriver de nemlig, at DIS-skatteordningen sammen med andre mindre ordninger

"bidrager til at binde dansk arbejdskraft i skattefritaget beskæftigelse om bord på skibene" og fortsætter: "Arbejdskraften kunne alternativt have haft et arbejde på land i Danmark til almindelig beskatning".

De har beregnet, hvad man kan spare ved at afskaffe DIS-skatteordningen og de to andre mindre ordninger og når frem til, at der er "et potentiale på godt 1,1 mia. kr. årligt (fuldt indfaset) i forøgede skatteindtægter, såfremt hovedparten af danske søfolk får arbejde på land i Danmark på almindelige danske skattevilkår".

De anerkender dog, at "der er store usikkerheder forbundet med, hvordan både rederier og søfolk vil indrette sig i tilfælde af en afskaffelse af ordningerne".

Vi spørger Henrik Berlau, om han er enig i udvalgets analyse, og om han har et bud på, hvem der skal sejle skibene, hvis det går, som udvalget forestiller sig, for man kan vel ikke afskaffe behovet for søfart, bare fordi man vil have danske søfolk over i et erhverv, hvor de skal betale skat (får bruttoløn i stedet for nettoløn).

"Ja, det er sådan, deres mærkelige logik fungerer. Jeg ved dog ikke, hvordan de har regnet den milliard ud", siger han og fortsætter:

"Men jo, konsekvensen må være, at de mener, der ikke længere skal beskæftiges danske søfolk på de danske skibe, men at de skal arbejde for Vestas eller Novo-Nordisk i stedet, og at skibene så skal sejles af udenlandske søfolk". ■

Organisationen Fair Maritim holdt i marts en høring om Tonnageskatten og DIS-ordningen. Her var Henrik Berlau med i panelet, da DIS-ordningen blev diskuteret.

